

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/30/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816214122
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816214122.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. C., nar. XX.X.XXXX, zast. Q., dieťa rodičov: matky Ing. V. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C. S. XXX, zast. JUDr. C. W., advokátkou so sídlom N., F. W. o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. januára 2017, č. k. 9P/ 59/2016-60, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 16P/13/2011 zo dňa 23.01.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.03.2012, v časti výživného tak, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletému s účinnosťou od 01.10.2016 znížil zo sumy 250 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne, ktoré je povinný platiť otec do rúk matky do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Vo zvyšnej časti návrh otca zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 2, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného je čiastočne dôvodný. Uviedol, že otec návrh na zníženie výživného zdôvodňoval skončením pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, čo je nepochybne zmena pomerov na strane povinného. Konštatoval, že v čase ostatného rozhodovania o výživnom bol otec slobodný nemajetný, bez ďalších vyživovacích povinností, pracujúci a žijúci v ČR. Od 12.10.2015 do 29.02.2016 bol otec práceneschopný. Pracovný pomer s ním zamestnávateľ ukončil výpoveďou pre nadbytočnosť 30.04.2016. Zároveň mu bolo vyplatené odstupné 269 000 Kč, o čom predložil dohodu o rozviazaní pracovného pomeru z 29.04.2016. Od 04.05.2016 bol opäť práceneschopný do 08.07.2016. Od 09.07.2016 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce v G. v T. republike. Poberal dávky nemocenského poistenia - podporu v nezamestnanosti: 14 692 Kč po dobu prvých dvoch mesiacov, 11 302 Kč po dobu ďalších dvoch mesiacov, 10 172 Kč za ďalšie obdobie podpory, ktorá bola priznaná na obdobie 5 mesiacov. Do júla 2016 mu boli vyplácané dávky nemocenského poistenia od 01.01.2016 v priemere 8673 Kč mesačne. Matka po skončení predĺženej neplatenej rodičovskej dovolenky je od 25.09.2015 v evidencii nezamestnaných, bez príjmu. O mal. G. sa matka stará výlučne sama, s pomocou rodičov, bez pomoci zo strany otca. Jej vyživovacia povinnosť je tak vyvážená jej osobnou starostlivosťou o mal. dieťa. Na strane matky došlo k zhoršeniu jej finančnej situácie, prestala poberať dávky v materstve, je nezamestnaná, v dôsledku čoho si musí pravidelne aktívne hľadať zamestnanie, avšak túto situáciu jej sťažuje práve zdravotný stav maloletého dieťaťa. Tiež došlo k zmene na strane mal. G., ktorý nastúpil do prvého ročníka základnej školy, jeho zdravotný stav naďalej vyžaduje

odborné vyšetrenia a liečbu, hospitalizácie, bude sa musieť podrobiť operácii, je sledovaný u logopéda a kardiológa. Chorobnosť maloletého matka preukázala doloženými lekárskymi správami. Matka s maloletým aj naďalej bývajú u jej rodičov. Na strane maloletého došlo k zvýšeniu nákladov v súvislosti s návštevou školy, ako aj v súvislosti so zhoršením jeho zdravotného stavu. Uvedené skutočnosti by mali mať za následok zvýšenie výživného zo strany otca. Podľa názoru súdu prvej inštancie nie je však v jeho súčasných možnostiach platiť mesačne výživné vo výške 250 eur mesačne. Neboli zistené také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k záveru, že otec maloletého sa vyhýba pracovným príležitostiam. Otec maloletého je povinný prispievať na úhradu potrieb maloletého, ktoré sa zvýšili, pokiaľ matka je ľahko zamestnateľná pre chorobnosť maloletého, o čom otec vie. Na základe týchto skutočností súd ustálil, že je v možnostiach otca aj vzhľadom na ekonomicky neodôvodnený nájom bytu, teda nepotrebný výdavok, pokiaľ je nezamestnaný, prispievať na výživu maloletého napriek tomu, že je nezamestnaný, sumou 180 eur mesačne. Súd prvej inštancie upravil vyživovaciu povinnosť od 01.10.2016 podľa návrhu otca s prihliadnutím na zmenu pomerov na jeho strane, kedy jeho podpora v nezamestnanosti bola znížená na sumu 10 172 Kč. Súd prvej inštancie zobral do úvahy, že odstupné 269 000 Kč bolo použité na úhradu exekúcie, ktorá je vedená na výživné a nemohlo teda slúžiť na zabezpečenie jeho príjmu do 01.03.2017.

2. Proti rozsudku vo výroku, ktorým bolo návrhu otca vyhovené podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh otca na zníženie výživného zamietne. Súdu prvej inštancie vytýkala, že zásadnú zmenu pomerov vyhodnotil jednostranne na strane otca ako povinného na úkor zásadnej zmeny oprávneného maloletého dieťaťa a jeho matky. Mala za to, že preukázala, že na strane maloletého nastala zásadná zmena pomerov, maloletý nastúpil na základnú povinnú školskú dochádzku, jeho náklady sú vyššie a táto zmena by skôr odôvodňovala zvýšenie výživného, nie naopak. Nezdiedala názor súdu prvej inštancie, že otec nemá zabezpečený svoj príjem do 01.03.2017, naopak. Príjem stále má, a to či už z dôvodu vyplatenia odstupného, z dôvodu poberania nemocenských dávok, podpory v nezamestnanosti alebo práceneschopnosti. Naopak, matka žiaden príjem nepoberá. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z toho, že exekútor z vyplateného odstupného otcovi strhával rôzne čiastky a otcovi zostali len minimálne čiastky na život, resp. súd prvej inštancie túto situáciu nesprávne vyhodnotil, že zobral do úvahy, že odstupné 269 000 Kč bolo použité na úhradu exekúcie, ktorá je vedená na výživné a nemohlo teda odstupné slúžiť na zabezpečenie príjmu otca do 01.03.2017, vyslovila názor, že touto argumentáciou súd vyjadril oveľa väčšie pochopenie otcovi, ktorý neplatil na svoje dieťa výživné, nezohľadnil v prospech matky skutočnosť, že išlo preukázateľne o exekúciu výživného za predchádzajúce obdobie za čo si otec môže sám. Uviedla, že záujem maloletého ako keby zostal v tejto súvislosti sekundárny. Poukazovala na to, že otcom uvádzané dôvody návrhu existovali už v čase predchádzajúceho konania vedeného pod sp. zn. 4P/64/2015, v ktorom sa otec domáhal zníženia výživného na maloletého a súd jeho návrh zamietol.

3. Proti rozsudku vo výroku, ktorým bol návrh vo zvyšnej časti zamietnutý podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému G. znížil zo sumy 250 eur na 100 eur mesačne. Dôvodil, že od posledného rozhodnutia, ktorým bol jeho návrh na zníženie výživného zamietnutý sa podstatným spôsobom zmenili podmienky na jeho strane. Od skončenia práceneschopnosti je nezamestnaný, bez príjmu, z odstupného, ktoré mu zamestnávateľ pri skončení pracovného pomeru vyplatil vo výške 269 000 Kč, polovicu, teda 134 500 Kč exekútor exekuoval ako zameškané výživného, z ktorého dôvodu celú túto sumu exekútor poukázal matke maloletého. Zvyšnú časť odstupného použil na zaplatenie zmeškaného nájmu bytu a splatenie zostatku pôžičky. Z uvedeného vyplýva, že odstupné, ktoré mu zamestnávateľ vyplatil nemohol použiť na svoje bežné životné náklady. Zdôrazňoval, že od skončenia práceneschopnosti neustále si hľadá zamestnanie, avšak vzhľadom na jeho fyzické obmedzenia (poškodená ruka s trvalými následkami a vážna porucha zraku) si nemôže nájsť vhodné zamestnanie. Zdôrazňoval, že matka maloletého je dlhodobo nezamestnaná, a to aj napriek tomu, že má vysokoškolské vzdelanie. Z tvrdení matky maloletého nemožno vyvodit', že sa permanentne zaujíma o zamestnanie. Svoj záujem zamestnať sa žiadnym hodnoverným spôsobom počas pojednávania nepreukázala. Vzhľadom na vek dieťaťa matke nič nebráni, aby sa zamestnala, a tak prispievala na výchovu a výživu maloletého. Vyjadril názor, že matka nemá záujem trvalo sa zamestnať, nakoľko súčasný stav jej vyhovuje a podstatnú časť výživného, ktoré platí otec, využíva pre vlastnú potrebu, hlavne na krytie svojich životných nákladov. Dôvodil, že v konaní preukázal, že jeho príjem za posledných 12 mesiacov podstatným spôsobom poklesol a výživné vo výške 250 eur je neprimerané jeho príjmu, znižuje jeho životnú úroveň podstatným spôsobom. Výživné v stanovenej výške nie je schopný platiť, preto ho platí jeho matka, ktorá je invalidná dôchodkyňa. Súd prvej inštancie

síce napadnutým rozsudkom znížil výživné z 250 eur na 180 eur, avšak ani túto čiastku vzhľadom na jeho momentálnu finančnú situáciu nie je schopný platiť. Rovnako sa domnieva, že na výživu maloletého takáto vysoká čiastka nie je potrebná. Čiastka 180 eur mesačne je v súčasnosti nad jeho možnosti a nie je schopný ju platiť. Záverom poukazyval na tú skutočnosť, že si doteraz riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť matka maloletého mu permanentne styk s maloletým pod rôznymi zámienkami odmieta.

4. Vyjadrenia matky k odvolaniu otca a vyjadrenie otca k odvolaniu matky neobsahovali žiadne nové skutočnosti. Vyjadrenia boli totožné s tými, ktoré boli uplatnené pred súdom prvej inštancie, ako aj v podaných odvolaniach.

5. Opatrovník maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedol, že zotrúva na svojich vyjadreniach z pojednávania zo dňa 24.01.2017. Uviedol, že so znížením výživného nesúhlasí, nakoľko zdravotný stav dieťaťa si aj naďalej vyžaduje odborné vyšetrenia a liečbu. Otec si má vo vlastnom záujme prispôbiť podmienky tak, aby mohol plniť vyživovaciu povinnosť v takej výške, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám a výdavkom maloletého dieťaťa.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal veci podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolania otca a matky nie sú dôvodné.

7. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

8. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal s dôvodmi podaných odvolaní, ktoré dôvody odvolateľa prezentovali už počas konania pred súdom prvej inštancie.

9. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu otca na zníženie výživného na maloletého G..

10. Pri svojom rozhodovaní postupoval podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná, dlhší čas trvajúca zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Ide napríklad o také zníženie alebo zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní situáciu u povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zníženie vyživovacej povinnosti rodiča, strata príjmu rodiča a podobne. Podľa odseku 3 tohto zákonného ustanovenia pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov, teda odseku 1 sa musí vždy prihliadnuť na vývoj životných nákladov. Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

11. Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (ust. § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine) s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine).

12. V danom prípade súd prvej inštancie posudzoval rozsah vyživovacej povinnosti otca k mal. G. v súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou a jej výkladom a správne porovnával, či v pomeroch účastníkov nastala taká zmena, ktorá odôvodňuje zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorá bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.01.2012, č. k. 16P/13/2011-125. Súd prvej inštancie vyhodnocoval pomery na strane obidvoch rodičov, ako aj na strane maloletého.

13. Krajský súd preskúmaním veci zistil, že súd prvej inštancie postupoval pri zisťovaní skutkového stavu veci dôsledne, náležite porovnával v rozhodnom období pomery na oboch stranách, ktoré správne vyhodnotil tak, že vyživovaciu povinnosť zo strany otca k mal. G. je potrebné znížiť.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť k maloletému G. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.01.2012 č.k. 16P/13/2011-125, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.03.2012 s tým, že v tom čase matka maloletého poberala rodičovský príspevok vo výške 3.800 Kč, t.j. 153 Eur mesačne. Príjem otca dieťaťa bol konštatovaný v roku 2009 vo výške 737,75 Eur, v roku 2010 vo výške 863,29 Eur, v roku 2011 do apríla 2011 vo výške 777,92 Eur a v nasledujúcom období podľa vyjadrenia otca vo výške 725,80 Eur s prihliadnutím na skutočnosť, že okrem toho mu boli vyplácané i tzv. motivačné body - benefity, ktoré predstavovali ďalších 3.000 Kč mesačne. Už v tom čase bol u maloletého konštatovaný zhoršený zdravotný stav, z dôvodu ktorého bola potrebná zvýšená starostlivosť matky. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 03. marca 2016, č.k. 4P/64/2015-69, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. júna 2016, č.k. 5CoP/34/2016-84 bol zamietnutý návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti. V porovnaní s pomermi na strane rodičov a maloletého od poslednej úpravy výživného odvolací súd vo svojom rozsudku zo dňa 29. júna 2016 konštatoval, že otec v tom čase pracoval naďalej u toho istého zamestnávateľa, pričom je faktom, že za určité časovo kratšie obdobie došlo k zníženiu príjmu na strane otca, avšak sa jednalo o krátkodobé zníženie príjmu. Vyslovil názor, že otec v konečnom dôsledku po jeho opätovnom nástupe do práce bude dosahovať taký istý príjem, ako mal minimálne v rozsahu v čase poslednej úpravy o výživnom. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci mal za nepochybne preukázané, že od uvedeného zamietavého rozhodnutia došlo k výraznej zmene u otca v tom smere, že pracovný pomer otca bol ukončený dohodou o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 29.04.2016 z dôvodu nadbytočnosti. Za danej situácie nemožno vyvodiť, že otec si zapríčinil zníženie príjmu sám. Od 04.05.2016 bol otec opätovne práceneschopný do 08.07.2016 (pričom ani matka nespochybuje, že zdravotný stav otca je v dôsledku pracovného úrazu nepriaznivý) a od 09.07.2016 je otec evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce. Nemožno tak v danom prípade uvažovať o krátkodobom znížení jeho príjmu tak, ako tomu bolo pri predchádzajúcom rozhodnutí. Z obsahu spisu tak nepochybne vyplýva podstatná zmena v zárobkových pomeroch otca. Jeho miera príjmu poklesla natoľko, že nemožno spravodlivo požadovať, aby otec na maloletého G. platil výživné vo výške 250 Eur mesačne, a preto výživné bolo potrebné znížiť. Za súčasnej situácie otca, výživné vo výške 180 Eur mesačne je podľa názoru odvolacieho súdu primerané k zisteným pomerom, zodpovedá možnostiam, schopnostiam a zárobkovým pomerom osoby povinnej. Je nepochybné, že situácia otca od posledného rozhodnutia o výživnom sa zhoršila a za danej situácie už nie je schopný platiť výživné na maloletého v pôvodne určenej výške 250 Eur mesačne. Pri rozhodovaní o výživnom je totiž nevyhnutné prihliadať nielen na nárast odôvodnených potrieb na strane oprávnenej osoby, ale aj na to, aké sú možnosti a schopnosti osoby povinnej, v danom prípade otca maloletého, v akej výške potom tieto možnosti a schopnosti umožňujú výživné plniť.

15. Ani ďalšie odvolacie námietky matky a otca odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Tieto sú totožné, ako boli prednesené v konaní pred súdom prvej inštancie a súd prvej inštancie sa s nimi vo svojom odôvodnení riadne a vyčerpávajúco vypořiadal.

16. Odvolací súd tak nezistil žiadnu nesprávnosť napadnutého rozsudku, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkázaním pohľadávky, príkázaním pohľadávky z účtu v banke, príkázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.